

Konsumentbarometern

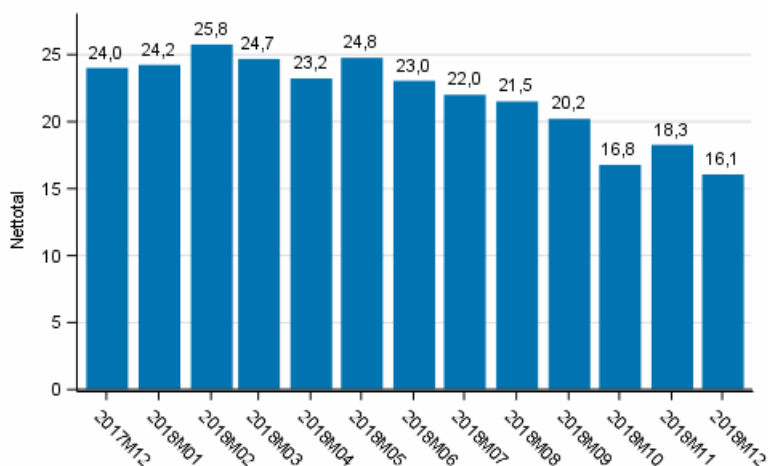
2018, december

Stabil penningssituation bland konsumenterna och förtroende för sysselsättningen – konsumtionsplanerna ändå dämpade

Korrigerig 27.12.2018. Tabellbilaga 1 har blivit helt korrigerad.

Konsumenternas förtroende för ekonomin har för omväxlings skull försvagats något. Konsumenternas förtroendeindikator var i december 16,1, medan den i november var 18,3 och i oktober 16,8. I december i fjol fick förtroendeindikatorn värdet 24,0. Indikatorns långtidsmedelvärde är 12,7. Uppgifterna framgår av Statistikcentralens konsumentbarometer. För barometern intervjuades 1–17 december 1 236 personer bosatta i Finland.

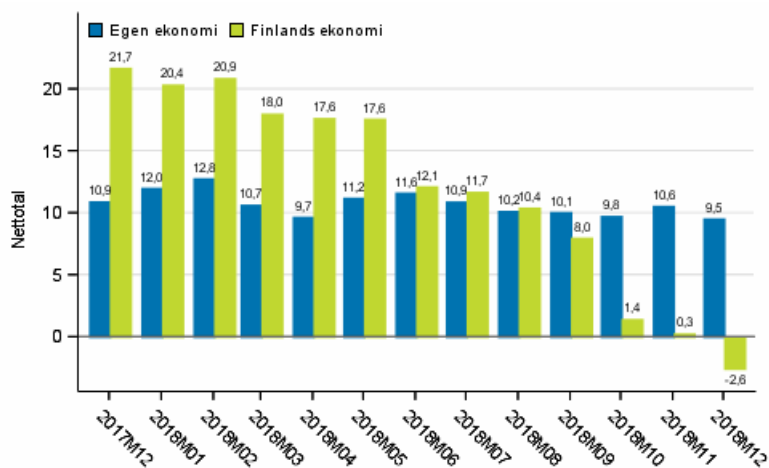
Konsumenternas förtroendeindikator

Av de fyra delfaktorerna i förtroendeindikatorn försämrades konsumenternas förväntningar på Finlands ekonomi och den allmänna arbetslösheten i december jämfört med november. Uppskattningen om utvecklingen av arbetslösheten var dock fortfarande moderat, medan bilden av Finlands ekonomi har blivit pessimistisk. Också förväntningen på konsumentens egen ekonomi blev i december något försiktigare. Däremot var synen på möjligheterna att spara oförändrad och mycket ljus.

Tron på den egna och särskilt på Finlands ekonomi och på att arbetslösheten minskar blev dystrare i december också jämfört med motsvarande period året innan. Däremot förbättrades synen på de egna möjligheterna att spara.

Konsumenternas förväntningar på den egna ekonomin och Finlands ekonomi om ett år

I december uppskattade konsumenterna hushållets ekonomi som mycket god. De sysselsatta konsumenterna upplevde att risken för att själva råka ut för arbetslöshet ytterligare minskat under den senaste tiden. Konsumenterna ansåg att tidpunkten var mycket gynnsam för att spara men inte längre för att ta lån och köpa kapitalvaror. Planerna på att använda pengar var för det mesta återhållsamma före jul.

Konsumenternas förtroende efter strområde och befolkningsgrupp

I december var konsumenternas förtroende för ekonomin starkast i huvudstadsregionen (förtroendeindikatorn 20,4) och svagast i Östra Finland (13,4). Av befolkningsgrupperna var högre tjänstemän de klart mest optimistiska (27,4). Mest pessimistiska när det gäller den ekonomiska utvecklingen var pensionärer (6,9), och arbetslösa (13,1).

Förekomsten av apparater i hushållen i november

I november hade 86 procent av hushållen med personer i åldern 15–84 år dator och 91 procent internetförbindelse. Femtioåtta procent av hushållen hade skaffat en surfplatta. Åttiosex procent av hushållen ägde minst en smarttelefon och 27 procent kroppsnära datateknik såsom aktivitetsarmband, smartklockor eller smarta glasögon.

I november hade 40 procent av hushållen smart-tv. I 28 procent av hushållen fanns en spelkonsol och i några till och med en fjärrstyrd kamerahelikopter, dvs. en drönare. I november ägde 82 procent av hushållen en personbil.

Mera information om hur vanligt det är med apparater finns i figurbilagorna 12–15 samt i databastabellen 003. Efter år 2018 utreder man [inte längre](#) i samband med konsumentbarometern hur vanliga apparaterna är i hushållen.

EU-resultat

Alla EU-länders (säsongrensade) barometerresultat publiceras varje månad på Europeiska kommissionens webbplats: [pressmeddelanden](#).

Begrepp

Nettotalet erhålls genom att vikta svarsalternativen och subtrahera den procentuella andelen nekande svar från den procentuella andelen jakande svar på en fråga. **Konsumenternas förtroendeindikator** beräknas som ett genomsnitt av delfaktorens netttotal. Delfaktorerna är: egen ekonomi, Finlands ekonomi, allmän arbetslöshet och hushållets möjligheter att spara (alla gäller följande 12 månader). Nettotalen och förtroendeindikatorn kan variera mellan -100 och +100, ju högre (positiv) siffra desto mer optimistisk är synen på ekonomin.

Innehåll

Översikt.....	5
Metoden för konsumentbarometern.....	5

Tabeller

Tabellbilagor

Tabellbilaga 1. Konsumenternas syn och avsikter (Tabellbilagan har korrigerats 27.12.2018).....	7
---	---

Figurer

Figurbilagor

Figurbilaga 1. Konsumenternas förtroendeindikator	9
Figurbilaga 2. Mikro- och makroindikatorer.....	9
Figurbilaga 3. Egen ekonomi.....	9
Figurbilaga 4. Finlands ekonomi	10
Figurbilaga 5. Inflation.....	10
Figurbilaga 6. Arbetslöshet.....	10
Figurbilaga 7. Tidpunktens fördelaktighet för att.....	11
Figurbilaga 8. Hushållets penningssituation och möjligheter att spara.....	11
Figurbilaga 9. Hushållets avsikter att ta lån, inom 12 månader.....	11
Figurbilaga 10. Köp av kapitalvaror, 12 månader framåt vs 12 månader bakåt.....	12
Figurbilaga 11. Hushållets avsikter att köpa, inom 12 månader.....	12
Förekomsten av apparater i hushållen	
Figurbilaga 12. Förekomsten av apparater och anslutningar i hushållen, november 2018.....	13
Figurbilaga 13. Televisionsapparater i hushållen 2/2000–11/2018 (15–74-åriga målpersoners hushåll).....	13
Figurbilaga 14. Informationsteknik i hushållen 2/2000–11/2018 (15–74-åriga målpersoners hushåll).....	14
Figurbilaga 15. Telefoner och bil i hushållen 2/2000–11/2018 (15–74-åriga målpersoners hushåll).....	14

Översikt

Egen och Finlands ekonomi

I december var det bara 24 procent av konsumenterna som trodde att den ekonomiska situationen i Finland blir bättre under det följande året. Redan 27 procent av konsumenterna bedömde för sin del att landets ekonomi försämras. Motsvarande andelar var i november 25 och 24 procent. I december i fjol var de 51 och 8 procent.

I december litade 28 procent av konsumenterna på att den egna ekonomin förbättras och 13 procent befarade att den blir sämre inom ett år. En månad tidigare var andelarna 29 och 11 procent och för ett år sedan 30 och 11 procent.

Arbetslöshet och inflation

I december litade 35 procent av konsumenterna på att arbetslösheten minskar under det följande året och 22 procent uppskattade att arbetslösheten ökar. I november var andelarna 42 och 19 procent och för ett år sedan 47 och 16 procent.

Av de sysselsatta upplevde 29 procent i december att de inte alls är i farozonen att bli arbetslösa. Av de sysselsatta antog 17 procent att risken för arbetslöshet minskat under de senaste månaderna för deras egen del, medan 10 procent antog att risken ökat.

I december bedömde konsumenterna att konsumentpriserna stiger med 2,2 procent under de följande 12 månaderna. För ett år sedan var inflationsförväntningarna 1,6 procent. Långtidsmedelvärdet är 2,1 procent.

Sparande och låntagning

I december bedömde 71 procent av konsumenterna att tidpunkten att spara var god. Långtidsmedelvärdet är 59 procent. Av hushållen hade 70 procent sparat i december och 80 procent trodde att de kan spara under det följande året.

Av konsumenterna ansåg 61 procent i december att det är fördelaktigt att ta lån. För ett år sedan var motsvarande andel 76 procent. I december funderade 12 procent av hushållen på att ta lån inom ett år.

Köp av kapitalvaror

Fyrtio procent av konsumenterna bedömde i december att det är fördelaktigt att köpa kapitalvaror. För ett år sedan var andelen 46 procent. Färre hushåll än vanligen, dvs. 14 procent hade för avsikt att mycket eller ganska säkert köpa bil inom ett år. Av hushållen planerade bara 6 procent att köpa bostad. I december planerade 18 procent av hushållen att spendera pengar på renovering av bostaden inom ett år.

I december var det klart vanligaste planerade finansieringssättet, då hushållen avsåg att köpa bostad eller bil, att finansiera köpet med försäljningsintäkterna från sin tidigare bostad eller bil (viktigaste sättet bland 41 och 52 procent av dessa hushåll). Därefter kom banklån och egna besparingar samt ifråga om bil också avbetalningsköp.

Metoden för konsumentbarometern

Konsumentbarometern är en telefonintervjuundersökning (survey) med hjälp av vilken man mäter de finländska konsumenternas uppfattningar – uppskattningar och förväntningar – om den allmänna ekonomiska utvecklingen och det egna hushållets ekonomiska utveckling samt deras planer på att göra anskaffningar, spara eller ta lån. Dessutom utreder man hur allmänna moderna apparater är i hushållen. I konsumentbarometern finns färdiga svarsalternativ (en kvalitativ undersökning).

De första barometerintervjuerna gjordes i november 1987. Ända till 1991 gjordes undersökningen två gånger om året, i maj och november. År 1992 ökade man antalet undersökningsomgångar till fyra: undersökningsmånaderna var februari, maj, augusti och november. Fr.o.m. oktober 1995 har man samlat in konsumentbarometerens uppgifter varje månad på uppdrag av och med delfinansiering från [Europeiska kommissionen](#).

Urval och datainsamling

Till populationen i konsumentbarometern hör 4,5 miljoner personer i åldern 15–84 år och deras 2,7 miljoner hushåll i Finland. Ett urval av 2 350 personer samplas för undersökningen för varje månad. Samma urval används också i datainsamlingen för den finländska reseundersökningen. Undersökningsområdet omfattar hela landet, och konsumentbarometerens uppgiftslämnare representerar landets befolkning ifråga om ålder, kön, bostättningsområde och modersmål. Intervjuerna görs i huvudsak från Statistikcentralens telefonintervjucentral (CATI), under de två eller tre första veckorna av månaden.

I december 2018 erhöles svar från 1 236 personer; därmed var bortfallet av svar 47,4 procent. Bortfallet omfattar förutom dem som vägrade eller annars var förhindrade att delta i undersökningen också dem man inte kunde nå. Eventuell övertäckning (död, flyttat utomlands e.d.) ingår här också i bortfallet.

Viktning

Alla svarsuppgifter för konsumentbarometern upphöjs till populationsnivå med hjälp av viktkoefficienter. Viktningen korrigerar effekterna av bortfallet av svar och förbättrar uppgifternas statistiska exakthet. Viktkoefficienterna bildas med en kalibreringsmetod (Calmar) genom att utnyttja sannolikheten för resp. observation att ingå i urvalet. Siffrorna och serierna som publiceras har inte säsongrensats.

Tabellbilagor

Tabellbilaga 1. Konsumenternas syn och avsikter (Tabellbilagan har korrigerats 27.12.2018)

	Medeltal 10/1995-	Maxvärde 10/1995-	Minvärde 10/1995-	12/2017	11/2018	12/2018	Utsikter ¹⁾
A1 Konsumenternas förtroendeindikator = (B2+B4+B7+D2)/4	12,7	25,8	-6,5	24,0	18,3	16,1	+
A2 Gamla förtroendeindikatorn = (B1+B2+B3+B4+C1)/5	6,9	20,6	-15,0	19,2	10,0	7,9	=
A3 Mikroindikatorn = (B2+D1+D2)/3	25,9	33,4	9,5	31,0	33,0	32,5	++
A4 Makroindikatorn = (B4+B7)/2	1,0	22,8	-39,1	18,6	5,7	2,0	=
B1 Egen ekonomi nu (nettotal)	4,0	9,8	-4,0	8,2	5,3	6,3	+
- Bättre (%)	23,4	30,6	16,4	27,4	25,1	25,7	
- Sämre (%)	16,4	22,7	11,4	15,3	15,7	15,8	
B2 Egen ekonomi om 12 månader (nettotal)	8,4	14,1	2,3	10,9	10,6	9,5	+
- Bättre (%)	25,9	33,4	18,2	29,6	29,0	28,4	
- Sämre (%)	11,3	17,7	6,6	11,1	11,2	13,0	
B3 Finlands ekonomi nu (nettotal)	-1,1	29,5	-60,9	29,3	15,5	9,7	+
- Bättre (%)	28,1	62,1	2,0	60,8	42,1	34,1	
- Sämre (%)	27,3	88,5	4,2	7,8	12,2	15,8	
B4 Finlands ekonomi om 12 månader (nettotal)	4,3	25,3	-27,1	21,7	0,3	-2,6	-
- Bättre (%)	32,2	57,3	11,6	51,0	25,3	24,1	
- Sämre (%)	22,1	57,3	6,0	8,2	24,2	27,5	
B5 Inflationen nu (procent)	2,2	5,8	-2,0	1,2	2,0	2,0	
B6 Inflationen om 12 månader (procent)	2,1	4,6	0,6	1,6	2,1	2,2	
B7 Arbetslösheten i Finland om 12 månader (nettotal)	-2,4	27,6	-51,1	15,4	11,2	6,5	+
- Mindre (%)	31,2	60,8	6,4	47,0	41,5	35,2	
- Mera (%)	33,3	83,3	6,9	16,1	18,7	21,7	
B8 Egen arbetslöshetsrisk nu (nettotal)	-0,6	9,8	-18,8	5,1	6,4	5,6	+
- Minskat (%)	13,4	20,4	5,3	19,6	17,3	16,8	
- Ökat (%)	16,6	31,9	7,9	12,9	12,3	10,1	
C1 Tidpunktens fördelaktighet för att köpa kapitalvaror (nettotal)	18,8	41,8	-14,2	25,7	18,3	16,5	=
- Fördelaktig tidpunkt (%)	44,6	62,4	29,6	45,7	40,6	40,3	
- Ofördelaktig tidpunkt (%)	25,8	45,7	15,2	20,0	22,3	23,8	
C2 Tidpunktens fördelaktighet för att spara (nettotal)	11,4	36,8	-19,6	23,1	32,0	27,3	++
- Bra tid (%)	58,5	80,7	33,4	67,8	73,3	71,0	
- Dålig tid (%)	35,9	58,5	15,5	26,3	21,5	24,6	
C3 Tidpunktens fördelaktighet för att ta lån (nettotal)	18,5	42,0	-47,1	35,8	16,2	15,9	=
- Bra tid (%)	62,8	78,2	13,3	76,3	60,7	61,2	
- Dålig tid (%)	30,1	83,4	12,1	17,4	32,2	31,8	
D1 Hushållets penningssituation nu (nettotal)	29,0	37,3	14,7	34,2	37,3	37,1	++
- Kan spara (%)	60,4	70,8	38,6	66,8	70,8	69,8	

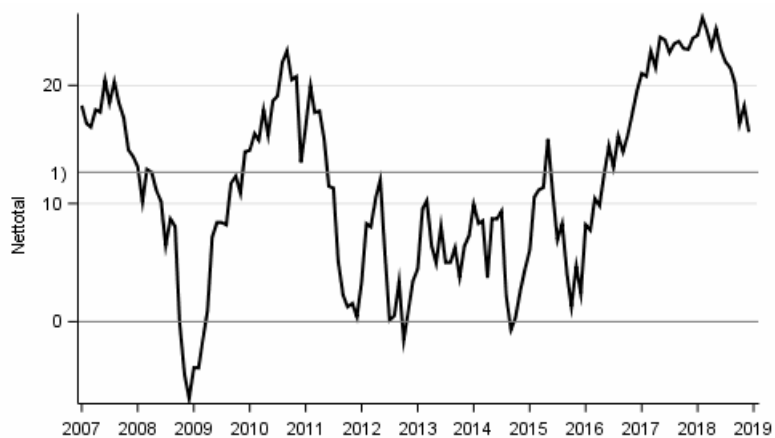
	Medeltal 10/1995-	Maxvärde 10/1995-	Minvärde 10/1995-	12/2017	11/2018	12/2018	Utsikter ¹⁾
- Använder besparingar eller skuldsätter sig (%)	6,8	10,1	4,5	6,0	6,2	5,9	
D2 Hushållets möjligheter att spara 12 månader framåt (nettotal)	40,2	52,2	10,9	47,9	51,1	50,8	++
- Kan spara (%)	74,5	82,3	56,6	79,5	80,1	80,2	
- Kan inte spara (%)	23,7	40,3	16,5	19,4	18,0	18,9	
D5 Hushållets avsikter att ta lån inom 12 månader (% av hushållen)	13,1	17,8	9,1	13,3	11,6	12,1	-
- Ja, säkert (%)	5,6	8,5	3,1	5,8	5,0	5,4	
- Eventuellt (%)	7,5	11,4	5,0	7,4	6,7	6,8	
E1 Köp av kapitalvaror 12 månader framåt vs 12 månader bakåt (nettotal)	-8,9	-2,4	-18,2	-3,1	-10,1	-10,6	-
- Mera (%)	21,3	30,8	13,9	22,9	18,4	18,7	
- Mindre (%)	32,6	40,4	25,6	25,6	33,2	33,8	
E2 Avsikter att köpa en bil (% av hushållen)	16,7	21,7	12,7	19,3	16,4	14,4	--
- Mycket sannolikt (%)	8,5	12,1	5,1	9,4	7,6	6,3	
- Ganska sannolikt (%)	8,3	10,4	5,3	9,8	8,8	8,1	
E4 Avsikter att köpa en bostad (% av hushållen)	7,0	11,3	4,1	6,8	7,0	6,0	-
- Ja, säkert (%)	3,0	5,2	1,3	2,6	3,5	2,9	
- Eventuellt (%)	4,0	6,2	2,2	4,2	3,5	3,1	
E5 Avsikter att använda pengar för bostadsombyggnad (% av hushållen)	18,8	27,0	9,8	18,0	17,7	17,6	-
- Mycket sannolikt (%)	12,4	19,0	5,0	11,2	11,1	12,2	
- Ganska sannolikt (%)	6,4	9,1	3,2	6,8	6,6	5,5	

1) Utsikter: ++ mycket goda, + goda, = neutrala, - dåliga, -- mycket dåliga; nettotalets avvikelse från medeltalet har jämförts med standardavvikelsen

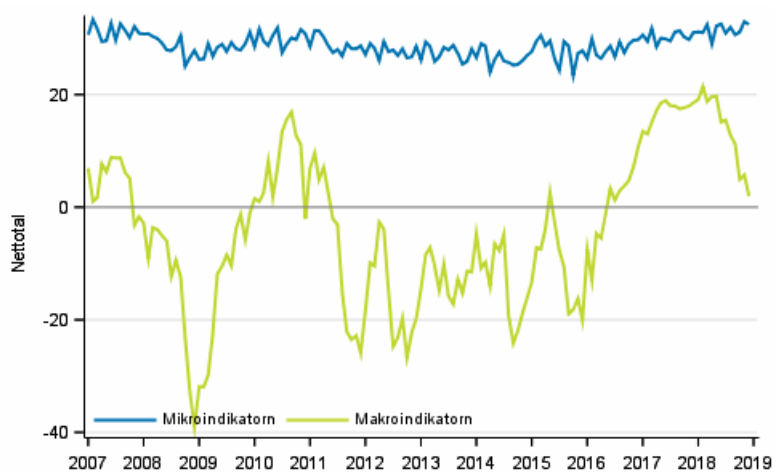
Figurbilagor

Figurbilaga 1. Konsumenternas förtroendeindikator

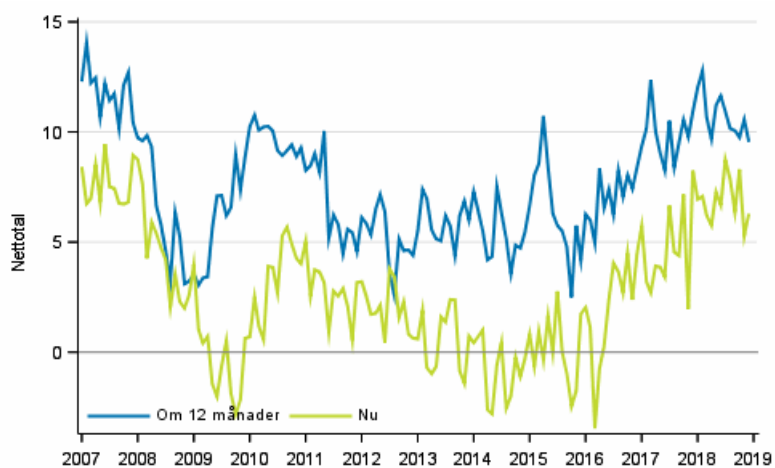

1) medeltal 10/1995 - 12/2018

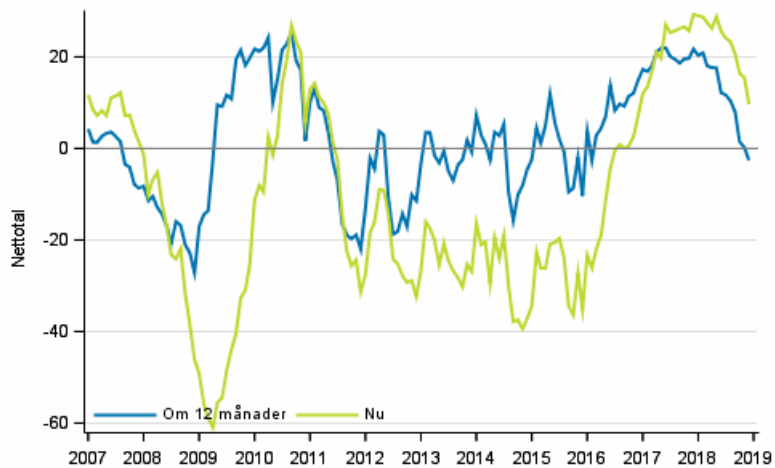
Figurbilaga 2. Mikro- och makroindikatorer

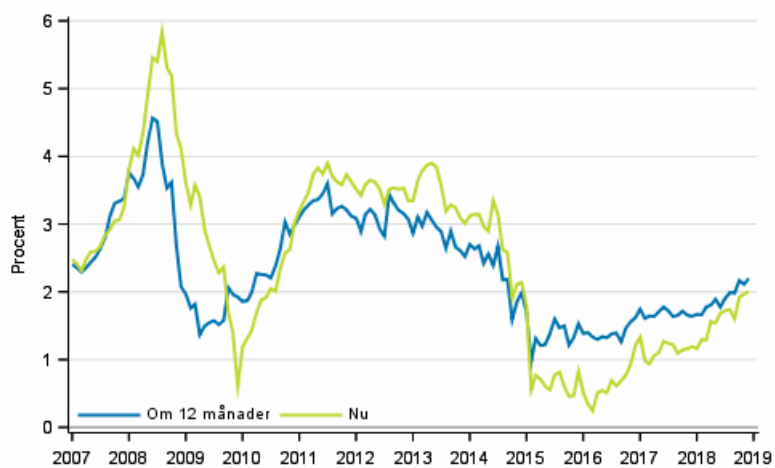
Figurbilaga 3. Egen ekonomi

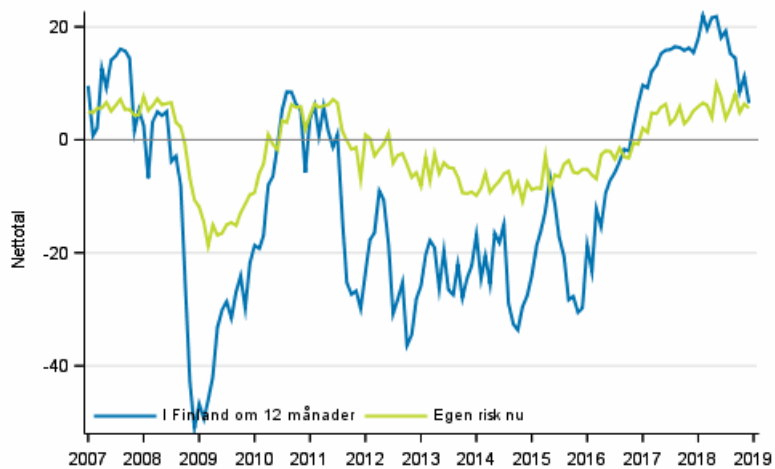
Figurbilaga 4. Finlands ekonomi

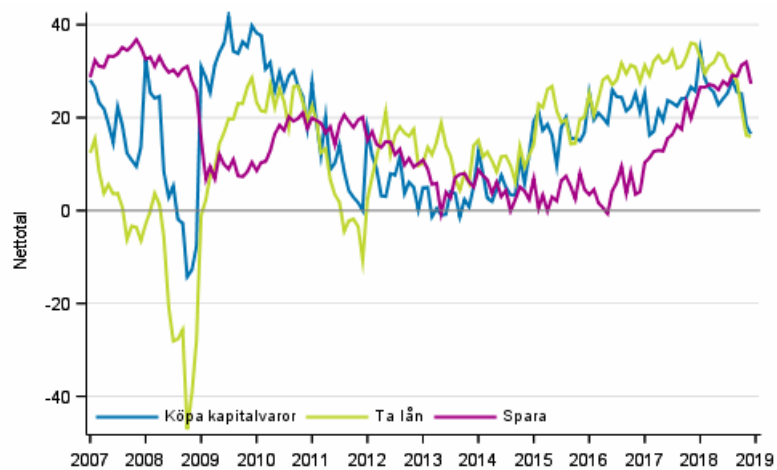
Figurbilaga 5. Inflation

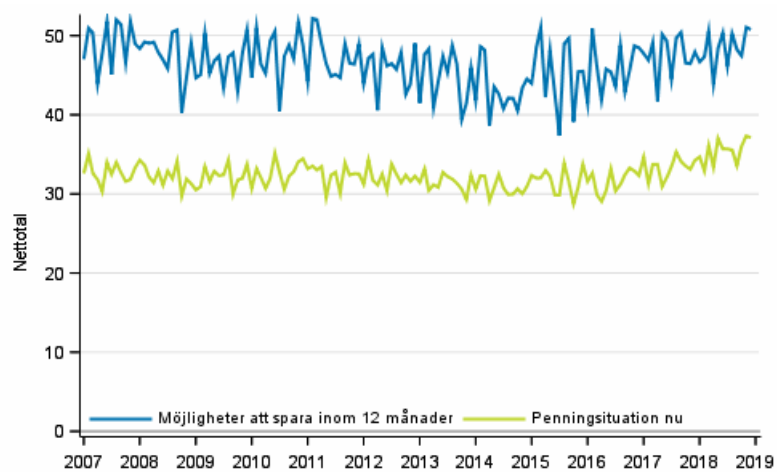
Figurbilaga 6. Arbetslöshet

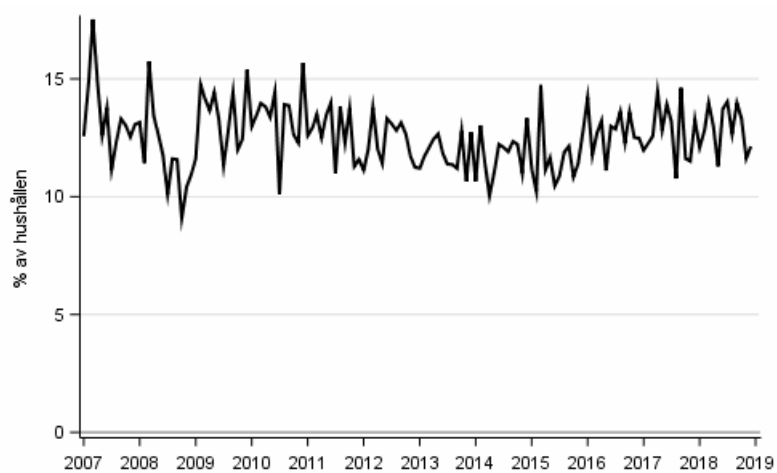
Figurbilaga 7. Tidpunktens fördelaktighet för att

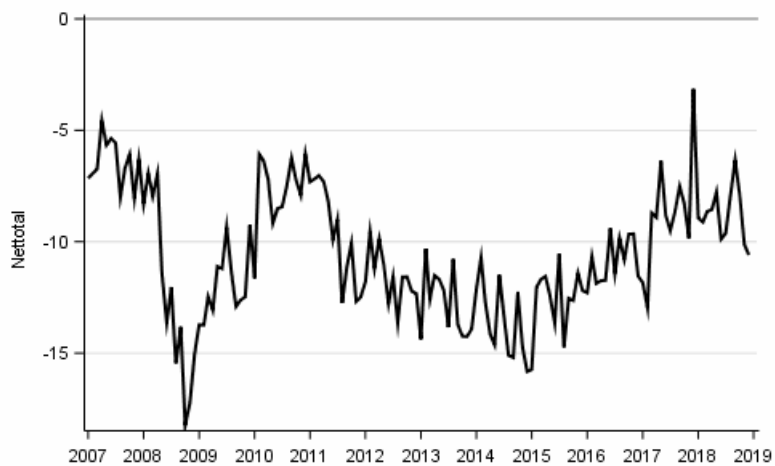
Figurbilaga 8. Hushållets penningssituation och möjligheter att spara

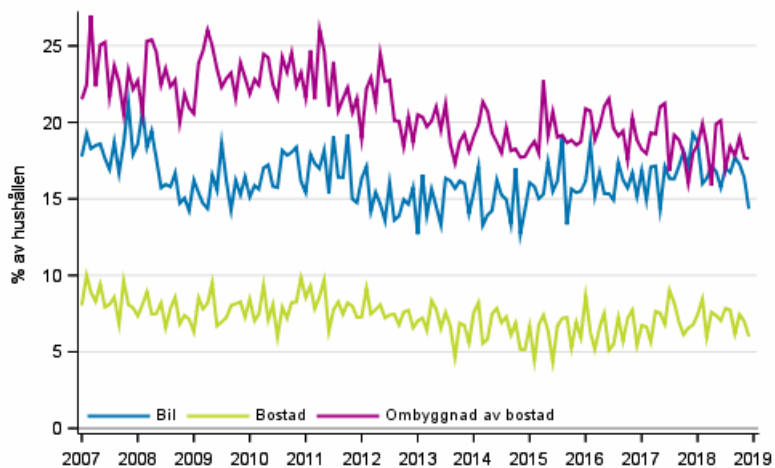
Figurbilaga 9. Hushållets avsikter att ta lån, inom 12 månader

Figurbilaga 10. Köp av kapitalvaror, 12 månader framåt vs 12 månader bakåt

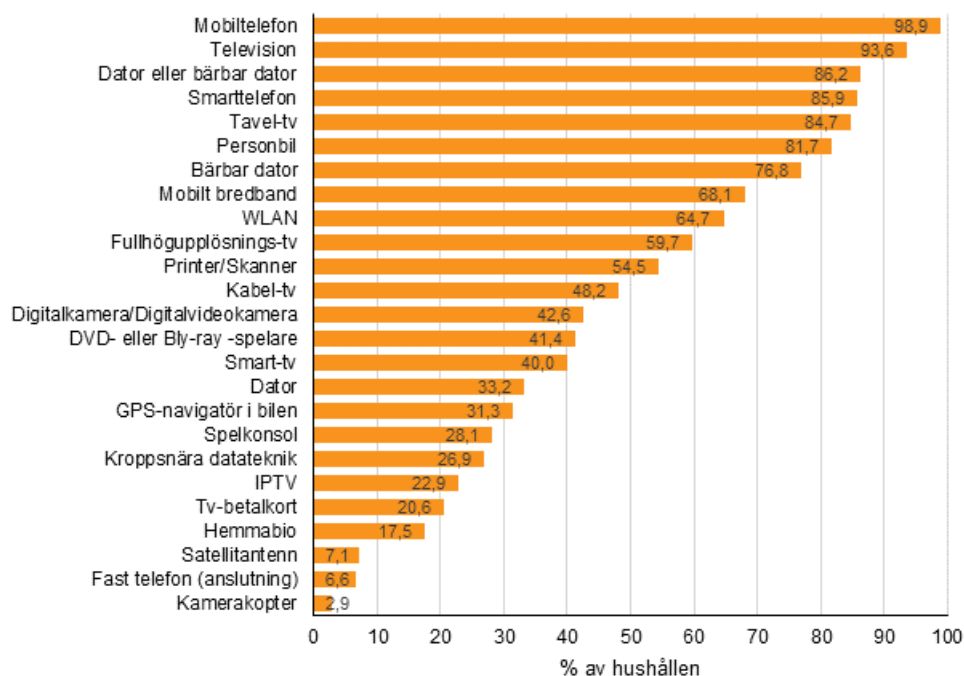

Figurbilaga 11. Hushållets avsikter att köpa, inom 12 månader

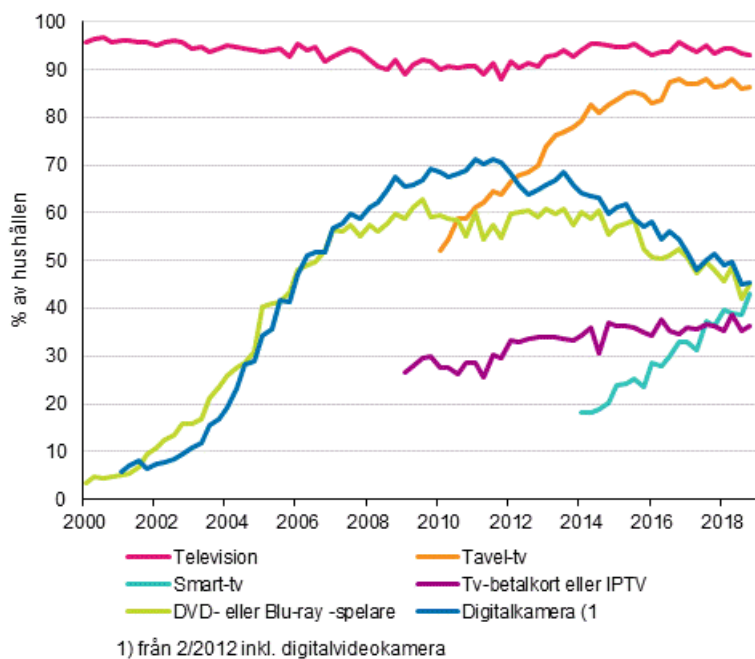

Förekomsten av apparater i hushållen

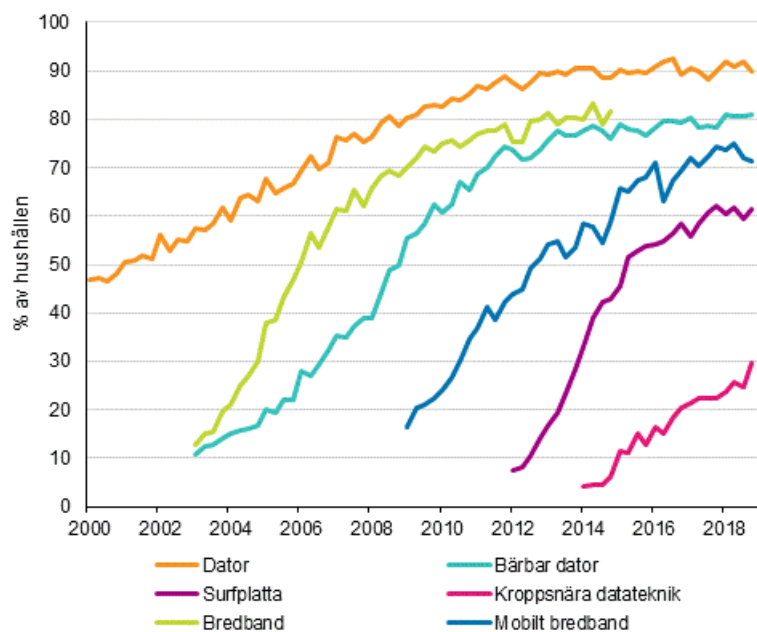
Figurbilaga 12. Förekomsten av apparater och anslutningar i hushållen, november 2018

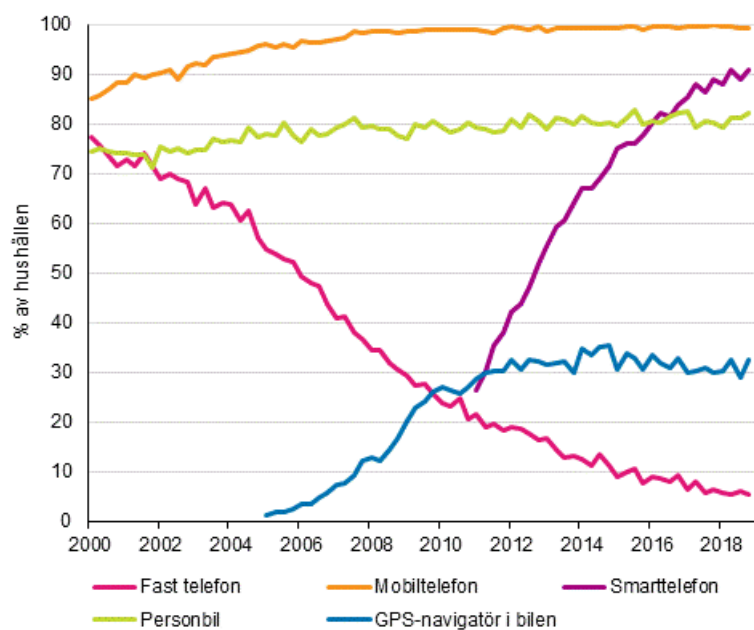
Figurbilaga 13. Televisionsapparater i hushållen 2/2000–11/2018 (15–74-åriga målpersoners hushåll)

**Figurbilaga 14. Informationsteknik i hushållen 2/2000–11/2018
(15–74-åriga målpersoners hushåll)**

**Figurbilaga 15. Telefoner och bil i hushållen 2/2000–11/2018
(15–74-åriga målpersoners hushåll)**

Förfrågningar

Pertti Kangassalo 029 551 3598

Tuomas Parikka 029 551 3276

Ansvarig statistikdirektör:

Jari Tarkoma

konsument.barometern@stat.fi

www.stat.fi

Källa: Konsumentbarometern 2018, december. Statistikcentralen